

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1966. január 12.

bb 1. a következő öt évben csaknem 140 000 budapesti éri el a nyugdíjkorhatárt

i hi/tné-lm zs

1966. január 12.

a fővárosi munkaiügyi szervek legfrissebb tájékoztatója szerint a munkaviszonyban álló 1,100.000 budapesti dolgozónak csaknem a fele elmult 40 éves, s fokozatosan növekszik a nyugdíjas korhatárt megközelítők aránya. a következő öt évben például mintegy 57 000 budapesti férfi és 81 000 nő éri el a nyugdíjhoz megkívánt életkort. az „előregedési„ folyamat elsősorban a fizikai dolgozóknál jelentkezik, s problémákat okoz a munkaerő utánpótlásban.

a főváros munkaerő ellátásában hosszabb ideje közismerten fontos tényező a vidékről felköltözők „vándormozgalma„ s a mintegy 150 000 főnyi „ingázó„ a feláramlás azonban az utóbbi években mérséklődött, - az eltelt négy évben például a felére csökkent, - s a következő időszakban várhatóan még inkább érvényesül a mezőgazdaság vonzása. így az utánpótlás legfőbb forrása mindinkább a munkaképes korba lépő fiatalság lesz. az ifjúság körében azonban nem mutatkozik ennek megfelelő arányú törekvés a szakmai tanulásra. az országos szakmunkásképzési jegyzék szerint 292 szakmát tartanak nyilván, s bár a bányáipar kivételével minden foglalkozási ágra szerveznek beiskolázást, a fővárosi fiatalok mégis csak mintegy 50 százalékban veszik igénybe a szakmunkás-képzés lehetőségeit.

/folyt.köv./

1/10

- 1 -

bb 4. tízezer vizsgázó a marxizmus-leninizmus esti egyetemén

i pr/tr szb zs

1966. január 12.

január közepén kezdődik a vizsgaidőszak a budapesti pártbizottság marxizmus-leninizmus esti egyetemén. a fél év utolsó előadásai, majd a konzultációs foglalkozások után a központi egyetem és a 11 kinevezett kerületi tagozat csaknem tízezer hallgatója ad számot tudásáról.

a hároméves általános tagozaton ebben a félévben hétezenen hallgatták az előadásokat. most az elsőévesek filozófiából, a másodikévesek politikai gazdaságtanból, a végzősök pedig a munkásmozgalom történetéből vizsgáznak.

a kétéves szakosított tagozat másfélezer hallgatója - akik már előzőleg alapos marxista képzettséget szereztek, egyéb oktatási formákban, - választott szakuk tananyagából adnak számot tudásukról.

a hároméves művész tagozaton tanuló rendezők, színművészek, dramaturgok, képző- és zeneművészek marxista esztétikából és filozófiából vizsgáznak. /mti/

--

bb 5. budapestről szolnokra költözik az ultra - újabb vállalatösszevonás a vegyiparban

i szf/gk szb vg

1966. január 12.

a nehéziparban az idén tovább folytatják a vállalati összevonásokat, azzal a céllal, hogy a hasonló profilu, külön-külön nagyobb költséggel dolgozó kis termelő egységeket gazdaságosabban működő nagy egységekké szervezzék át.

az év első ilyen intézkedéseként megszüntették a kőbányai műanyaggyárat mint önálló vállalatot és január elsejei hatállyal beolvasztották a rákoskeresztúri egyesült vegyiművekbe. a kőbányai üzem ezentúl az egyesült vegyiművek gyáregységeként működik tovább. az egyesítés mindjárt kezdetben kisebb, majd később nagyobb profilrendezést tesz lehetővé, ezenkívül hozzájárul a főváros ipari túlszűfoltosságának enyhítéséhez. mindkét vállalat előállított vegyi oldószereket és előfordult párhuzamos gyártás is. ezeket most megszüntetik. következő lépésként a kőbányai gyáregységből fokozatosan a sajbábonyi északmagyarországi vegyiművekbe helyezik a formaldehid és a présor-gyártást. /folyt.köv./

- 4 -

bb 5. /budapestről szolnokra... 1. folyt./- szb

az így felszabadult üzemszervezetbe áttelepitik a vállalat újpesti üzemét, hogy ezt a gyárrészteljesen megszüntethessék. jövőre pedig - amint a szolnoki tiszamenti vegyiművekben elkészült a szintetikus mosószergyár - az egyesült vegyiművek a tiszaparti kombinátnak adja át a háziasszonyok kedvelt mosó- és mosogatószerének, az ultrának a gyártását. ettől kezdve az egyesült vegyiművek egységes vállalatként csaknem kizárólag textilgyártási és egyéb ipari szerves segédanyagokat, valamint műanyaglágyítókat gyárt. /mti/

--

bb 6. csonttollu madarak érkeztek a duna-tisza közeli erdőkhöz - rétegre vonulnak a tuzokcsapatok

vid ká/sk szb ká

1966. január 12.

csonttollu madarak érkeztek a bács megyei madárszállásokra. a ritka vendégek, amelyek az utóbbi években elkerülték a vidéket, a duna-menti erdők kökényeseiben, galagonyásaiban tüntek fel. csonttollu madarakat figyeltek meg a bugaci erdőkben is. a kunszentmiklós szik vidékén tanyázó tuzokseregek ugyanakkor bácska vidékén tüntek fel. valószínű, a havazás kényszerítette vonulásra a nagytestű madarakat, amelyek a szikes legelőkön, nádasok környékén költenek. /mti/

--

bb 7. müller péter új darabját próbálják a madách kamaraszínházban

i s/gk szb fm

1966. január 12.

a madách kamaraszínházban megkezdődtek müller péter „szemenszedett igazság”, című bűnügyi komédiájának próbái. a darabot vendégként lengyel györgy, a debreceni csokonai színház főrendezője viszi színpadra. a főszerepeket pécsi sándor, béres ilona, garas dezső, körmendi jános és zenthe ferenc alakítja. a díszleteket siki emil, a jelmezeket pedig köpeczi bócz istván tervezi. a premierre február 19-én kerül sor. /mti/

--

-5-

bb 8. munkásvédelmi sisakok - műanyagból

vid lk szb ki

1966. január 12.

a tatabányai hungária ktsz-ben újabb és újabb termékeket gyártanak műanyagból. a pamut- és textilipar könnyű, törhetőlen műanyag csévetartó ládákat rendelt a szövetkezettől. a vasut részére az eddig használt acél helyett műanyag váltóbiztosító lemezeket, a tüzoltóságok kétezer literes viztartályokat, az építőiparnak páraelszívó berendezéseket szállítanak.

a szot megrendelésére az év első felében 25 000 különleges sisakot készítenek. ezeket a földalatti vizes munkahelyek dolgozói használják majd. a szélesperemű sisakokon miniatűr vízlevezető csatornákat képeznek ki. ezeken leperreg a víz anélkül, hogy a dolgozókat érintené. az ujformájú sisak áramütés ellen is véd. /mti/

bb 9. újabb majorközpontokat villamosítanak a hajduságban

vid ká/sk szb ká

1966. január 12.

a hajdu-bihar megyei termelőszövetkezetek ez évi terveiben több mint 240 millió forint értékű beruházás szerepel. az öntözőtelepek, gépek és épületek mellett nagy összegeket fordítanak az ugynevezett járulékos beruházásokra, a korábban elkészített állattenyésztési központok, tsz-majorok korszerűsítésére, fejlesztésére. 1966-ban újabb 29 tsz majorközpontot kötnek be a villanyhálózatba, s ehhez 45 kilométer hosszú vezeték építenek meg. folytatják a tsz bekötőutak építését is. tavaly 12 tsz-ben építettek kövesutat, az idén 11 majorközpontba 20 kilométeres új kövesuton juthatnak el járművek. /mti/

-6-

bb. 10. operaházi művészek új szerepekben

i ol/gk/fm/gy/hk

1966. január 12.

a közeli napokban ismét több operaházi művész lép új szerepben a közönség elé. bordás györgy például első ízben énekl a óasa szerepét mozart „szöktetés a szerájból”, című művének január 16-i előadásán. a táncművészek közül sterbinszky lászló és sebestyén katalin először táncolja a duettet a „sába királynő-jé”, -nek január 14-i előadásán és kékesi mária új főszerepben mutatkozik be január 29-én, amikor odette-et, illetve odiliát táncolja a „hattyúk tavá”, -ban. /mti/

bb. 11. félmillió forint megtakarítás az „elektromos füllel”,

vid lk/ki/gy/bs

1966. január 12.

érdekes berendezést szerkesztettek a múlt év elején a látatlan cement- és mészművek mérnökei, technikusai. mikrofonhoz hasonló érzékelő műszert szereltek fel a cementörülő malmokra. az „elektromos fül”, a malomban levő zaj erősségéből következtet arra, milyen a malom kihasználása, és ennek megfelelően utasítást ad a pontos nyersanyagadagolásra. a műszer ugyanis felfogja és mágneses jelekké alakítja át az örlömalomban keletkező zaj erősségét. a mágneses jelek automatika segítségével szabályozzák a malom nyersanyagadagoló berendezését.

az „elektromos fül”, segítségével jobban kihasználták az örlömalom teljesítményét és csökkentették a villamosenergia felhasználását. a gyár nyolc cementörülő malma közül ötnél alkalmazták a műszert, s ezeknél a múlt évben félmillió forint értékű villamosenergiát takarítottak meg. a többi malmot is fokozatosan ellátják az ötletes berendezéssel. /mti/

8.00/-n

824 zseli

-7-

bb.12. új burgonyatermesztési módszer - az eredményesség arányában fizetik a szaktanácsadókat

1 kz/hné n ká 1966. január 12.

a hazai burgonyatermesztés az utóbbi években - jórészt az alacsony hozamok miatt, - nem fedezte a lakosság ellátását. a kereskedelem csak kisebb-nagyobb importtal tudta biztosítani, hogy a piacokon mindig elegendő legyen ebből a fontos tömeg-élelmiszeri cikkből. a probléma megoldását keresve meglepő eredménnyel végződött kísérletek kezdődtek az elmúlt évben szolnok megyében. a kísérleti parcellákról az országos termés-átlag több mint háromszorosát takarították be, nemcsak a rózsa-fajtákból, de a piacokról már általában hiányzó gül-babából is. az új módszer legfontosabb „kelléke”, a szakszerűség. a kísérletező üzemek határában alapos tanulmányozás után választották ki a burgonyatermesztésre legalkalmasabb táblákat, elemezték a kiválasztott táblák talajának szerkezetét, s ennek függvényében állapították meg a leghatékonyabb szerves-, illetve műtrágya-adagot. a nagyjelentőségű kísérletben alkalmazott és bevált termesztési módszereket az idén már nagyüzemi arányokban alkalmazták fejér, somogy, szabolcs-szatmár, szolnok, tolna és veszprém megye négy-négy közös gazdaságában. az új módszer bevezetésére, illetve az ehhez szükséges részletes és állandó szaktanácsadásra a szövetkezetek országos felvásárló és értékesítő központja a nyírségi mezőgazdasági kísérleti intézet és a keszthelyi agrártudományi főiskola szakembereit kérte fel. a szaktanácsadók díjazását a munka eredményéhez kötötték. a kitűzött összeg egy-harmadát az említett előzetes vizsgálatokért fizetik ki, a második harmadára akkor tarthatnak igényt, ha a termésátlag legalább 25 százalékkal meghaladja az adott üzem utóbbi öt évben elért termésátlagait, az utolsó harmad pedig akkor kerül kifizetésre, ha a terméstöbblet minimálisan 45 százalékkal haladja meg a megelőző öt év átlagos hozamát./mti/

8.10/-n
827 Leli

-8-

b.13. eladta a kölcsönvett készülékeket - egyévi és tizhónapi szabadságvesztés

1 bc/gk n zs 1966. január 12.

kiss józsef, 22 éves budapesti lakos munkakerülő, csavargó életmódjához bűncselekmények elkövetéséből szerzett pénzt oly módon, hogy több üzletben ventilátorokat, hajszárítókat és falfestő hengereket bérelt, majd eladta őket.

a pesti központi kerületi bíróság kiss józsefet - figyelembe véve, hogy korábban már megbüntették - egyévi és tizhónapi szabadságvesztésre ítélte és az okozott kár megtérítésére kötelezte./mti/

..

bb.15. tizenöt csongrád megyei termelőszövetkezet nevezett az erfurti kertészeti kiállításra

vid/ká/sk n ká 1966. január 12.

az április 16 és október 9 között megrendezésre kerülő erfurti nemzetközi kertészeti kiállításra 15 csongrád megyei termelőszövetkezet küldte el nevezését a megyei tanács vb mezőgazdasági osztályára. ezek a közös gazdaságok már korábban is sikeresen szerepeltek termékeikkel külföldön. a megye legnagyobb szövetkezete, a fábiánsebestyéni kinizsi tsz, a legutóbbi bécsi kertészeti kiállításon arany-, ezüst- és bronzérmét kapott három fajta papriká-jáért. a Mindszenti tiszavirág tsz kilenc növényféléssel, többfajta étkezési és pritamin paprikával, ezenkívül téli almával és körtével kíván szerepelni az erfurti bemutatón. a bécsi arany-érmes szentesi felszabadulás tsz helyi nemesítésű „szentesi fehér”, paprikával és korai sz-21-es karalábéval nevezett. a tápéi tiszatáj tsz óriási őszi káposztákat, a ruzsai napsugár tsz a közös gazdaság névadó gyümölcsét, a sárga husu napsugár fajta őszibarackot állítja majd ki. a makói termelőszövetkezetek csillogó héjú vöröshagymákat válogatnák össze a kiállításra. az ujszegedi haladás termelőszövetkezet illatos anyaggal: baccara, arlene francis és super star nevű rózsákkal - a legdivatosabb fajtákkal - a képviselteti magát./mti/

..

8.12/-n
!do Leli

-9-

bb. 17. a közös vasipari- és mezőgazdasági munkacsoport falun,
is elterjeszti a nagyüzemi módszereket

1 sl/sk n vg 1966. január 12.

a vasas szakszervezet közigazgatási osztálya megvizsgálta, hogy a vasipar milyen segítséget nyújthat a mezőgazdasági tsz-eknek a nagyüzemi módszerek elterjesztéséhez, a gépek üzembentartásához. a mezőgazdaságban jelenleg 60.000 traktor, 7000 kombájn és 800.000 munkagép dolgozik, s csupán a traktorok értéke eléri a hatmilliárd forintot. 1965-ben majdnem kétmilliárd forint értékű traktort, egyéb erőgépet, termelőeszközt és 300 millió forint értékű pótalkatrészt gyártott a mezőgazdaság részére a vasipar. a szakszervezet igen fontosnak tartja, hogy az egyre növekvő gépparkot ésszerűen használják fel, a gépek élettartamát meghosszabbítsák, hatásfokát növeljék. a vasipar részt kíván venni a traktorosok, szerelők, műhelymunkások képzésében és felajánlja szolgálatait arra az estére, ha az alkatrészutánpótlásban zavarok mutatkoznak. az elmúlt év végén már szükség volt ilyen segítségre, közreműködésével mintegy hárommillió forint értékű alkatrészt gyártott a falu részére terven felül az ipar, a többi között a budapesti mezőgazdasági gépgyár, a szerszám- és géplem gyár, a magyar vagon- és gépgyár, a vörös csillag traktorgyár.

a vasas és a mezőgazdasági dolgozók szakszervezetének közreműködésével közös munkacsoport jött létre, amely sokoldaluan támogatni kívánja a mezőgazdasági nagyüzemek korszerűsítését, számukra a gépek és alkatrészek tervszerű szállítását, tapasztalat- és dokumentáció cseréket szervez az ipar és a mezőgazdaság között. 1966-ban az egyik legfontosabb feladat a mezőgazdaság részére gyártott gépek és eszközök minőségének javítása, a folyamatos pótalkatrész-utánpótlás. a munkacsoportban az országos tervhivatal, a pénzügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium vezető beosztású munkatársai is részt vesznek, hogy a mezőgazdaság abban az esetben is segítséget kaphasson, ha a különféle feladatok túlhaladnák a minisztérium vagy a szakszervezet hatáskörét. a vasas szakszervezet egyébként helyesnek tartja, ha az érintett szakszervezeti megyei bizottságok újra megtárgyalják a mezőgazdasági termelés fejlesztését célzó párt- és kormányhatározatokat, s ezeken a megbeszéléseken az illetékes ipari üzemek vezetői is részt vesznek. helyes lenne ha a vörös csillag traktorgyár szakszervezeti bizottsága a vállalat és a földművelésügyi minisztérium szakembereinek bevonásával tüzetesen megvizsgálná a d-4 -k traktorok gyártásával kapcsolatos mezőgazdasági észrevételeket, s a továbbfejlesztésnél ezeket a javaslatokat figyelembe vennék./mti/

8.30/-n
844 2. sz. sz.

-10-

bb.19. „színházi kaleidoszkóp,, és társai a korszerű és
tartalmas népművelési formák kialakításáért

vid/j n fm 1966. január 12.

a pécs-baranyai népművelési tanácsadó a korszerű, tartalmas népművelési formák kialakítására pályázatot hirdetett, amelyre ötven pályamunka érkezett. a feltételek közé tartozott, hogy a pályázóknak szóbeli előadáson is bizonyítaniuk kellett a javasolt népművelési forma előnyeit. a zsűri eddig husz pályamunkát bírált el. ezekből máris megállapítható, hogy a kezdeményezés sok új ötletet hozott felszínre. az ismeretterjesztő előadásokat változatos módon kombinálják hirdozható, tablós vándorkiállításokkal, rajzokkal, filmekkel, magnetofon felvételekkel. az irodalmi színpadok sokrétű felhasználhatóságát példázza a „szigetvári kaleidoszkóp,, című pályamunka, amely átgó képet nyújt szigetvárról: a zrinyiekről, a történelmi hagyományokról, a községhez fűződő irodalmi, zenei képzőművészeti alkotásokról. a klubfoglalkozásokba sok szint hozó pályázatok között is kitűnik ötletességével egy kérdezz-felelek játék, amely változatos ábrákkal fejleszti a gyermekek ismeretkörét, az óvodáskortól az általános iskolák felső tagozatáig bezárólag. több pályázat a helytörténeti ismeretek gyarapítására dolgozott ki új módszereket: ezek közé tartozik a „selye vázlatos történetét,, ismertető, valamint a „baranya az irodalomban,, című pályamű is. a megyében hagyománynak számító „falusi vásárnapok,, műsorának továbbfejlesztésére szintén értékes javaslat érkezett be. a pályamunkák benyújtását január végén befejezik, a legjobbakat szerzőit megjutalmazzák és javasolt módszereiket a gyakorlati népművelésben is elterjesztik, hasznosítják ./mti/

8.34/-n
844 2. sz. sz.

-11-

bb. 16. öt fiatal filmes közös alkotása

i s/hné/fm/gy/cz

1966. január 12.

a magyar filmgyártó vállalat 1-es számú stúdiójában öt fiatal filmes közös alkotását, a szüret című filmet „vágják”, és készítik azt a kópiát, amely majd a közönség elé kerül.

a film alkotói - kende jános, fazekas lajos, simó lajos, sándor pál és dr. kárpáti györgy, a magyar filmgyártó vállalat 3-as stúdiójának fiatal munkatársai - egy szociográfiai filmsorozat első részét készítették el szüret címmel. azokat az embereket örökítették meg kamerájukkal, akik napközben az ajkai üzemekben dolgoznak, munka után pedig pihenés helyett szőlőjükben foglalatoskodnak. az első felvételeket az ősi hagyományok szerint október 21-én, orsolya napján kezdődő somlóhegyi szüreten készítették./mti/

..

bb. 18. száznyolcezer hold öntözésére készülnek fel a középtiszai vidékén

vid ká/tr/gy/hk

1966. január 12.

az alföld legaszályosabb körzetében egy gazda, a középtiszai vidéki vízügyi igazgatóság kezébe került a nagyüzemi öntözés. a vízgépészeti vállalat válláról levették az öntözés terhét, úgyhogy annak a gyáregységeiben ezentúl csak vízügyi berendezéseket, gépeket gyártanak. a vízügyi igazgatóság birtokába került mintegy hetven millió forint értékű gép, szivattyú, uszómű. átkerült az igazgatósághoz 180 öntözőgépész szakember is, akik a gépek karbantartásánál és a vízkivételnél dolgoztak. a középtiszai vidéki vízügyi igazgatóság az idén 108 000 hold terület öntözésére készül fel, ezenkívül csaknem háromezer hold halastó feltöltéséről gondoskodik. az idei vízszolgáltatást 260 millió köbméterre tervezik. a nagyteljesítményű vízkivételi művek másodpercenként 82 köbméter vizet emelnek majd át a földekre és a tárolókba. az öntözéshez szükséges gépek, berendezések nyolcvan százalékát már kijavították és a kész gépek kiszállítását megkezdték./mti/

..

8.40/-n

-12-

8.54 Zseli

bb.14. épül a szélesszalaghengermű a székesfehérvári könnyűfémmlében

vid/lk n ki

1966. január 12.

1969-re szélesszalag hengerművel gyarapodik a székesfehérvári könnyűfémmlé. az 500 méter hosszú csarnokban a jelenleginél sokkal szélesebb alumíniumlemezeket készítenek majd. az új egység üzembehelyezésével előreláthatóan mintegy hatvanezer tonnával növelik a gyár évi termelését.

a csarnok teljes felépítése és berendezése 1971-re fejeződik be, de a tervek szerint 1969-ben már megkezdik a termelést.

jelenleg a csarnok alapozási munkáit végzik, s elkészítették a további építkezéshez szükséges felvonulási épületeket. az idén mintegy 120 méter hosszúságban készül el az új üzemcsarnok. ebben a részben helyezik majd el a szovjetunióból szeptemberben érkező gépeket./mti/

..

bb.20. röntgensugaras minőségvizsgáló berendezést kapott a dunaujvárosi csőgyár

vid/lk n ki

1966. január 12.

a dunai vasmű csőgyártótól az idén az országos gázprogram megvalósításához jó minőségű gázcsövet vár a népgazdaság. ezért a gázcsőgyártási terv teljesítését központi feladatuknak tekintik a dunai vasmű műszaki vezetői. legutóbb a gázcsövek minőségi ellenőrzésére 2.6 millió forintos költséggel röntgensugaras varrat vizsgáló berendezést szereltek fel. a sugárforrást, a sugárzó fejet, 16 méter hosszú kar végén helyezték el, amely belenyulik a 300 milliméternél nagyobb átmérőjű csövek belsejébe. ezeket a csöveket egyfalu, a ennél kisebb átmérőjű gázcsöveket pedig kívülről, tehát kettősfalu átvilágítással ellenőrzik. a vizsgált varratok két televízióképernyőn is láthatók, a kisebb képernyőn fényképezhetők. a varratok vastagságának megfelelően lehet szabályozni.

az új minőségvizsgáló berendezés, amelyet a gyár és gépszerelő vállalat, valamint a dunai vasmű műszerész-üzemének dolgozói szereltek fel, próbaüzemelésre elkészült. egészségvédelmi szempontból is ellenőrizték a készüléket és működtetéséhez az engedélyt megadták./mti/

..

8.50/-n

-13-

8.56 Zseli

bb. 21. eredményes évet zártak a baranyai állami gazdaságok:
6 800 mázsa hust adtak terven felül

vid ká/sk/gy/hk

1966. január 12.

baranya megye állami gazdaságai - a most elkészült előzetes összesítés szerint - jó eredményekkel zárták az 1965-ös évet. az 1964. decemberi és az 1965. februári párthatározatok feladatát tüzték ki a gazdaságok dolgozóinak a hozamok mennyiségi és minőségi növelését, az árutermelés fokozását. a megye állami gazdaságai általában megvalósították a párthatározatokban megjelölt feladatokat, noha termelőmunkájukat különböző elemi csapások - főleg a dunai és a drávai árvizek - nehezítették.

a gazdaságok - a kedvezőtlen körülmények ellenére - a növények mintegy 80 százaléknál elérték vagy meghaladták a tervezett terméshozamokat. két főnövényük: a buza és a kukorica. buzából 15,1 mázsát takarítottak be holdanként és a túlteljesítés lehetővé tette, hogy terven felül 9 000 mázsa kenyérgabonát értékesítsenek. kukoricából átlagosan 22 mázsa termett - májusi morzsoltban számítva -, ami országosan is kiemelkedő terméshozamnak számít.

az állattenyésztésben a technológia megjavításával fokozták a hozamokat. ennek eredményeként a tervezettnél 6 800 mázsával több hust és egymillióval több tojást adtak a gazdaságok a közfogyasztásnak, illetve exportra. minden száz hold szántóterület után 137 mázsa hust értékesítettek. az állathizlálók sikeresül csökkenteniük a felhasznált takarmány mennyiségét és egy kiló sertéshust 4,8 kilogramm, egy kiló marhahust pedig csupán 3,1 kilogramm abrakból állítottak elő./mti/

bb. 22. néppark zalaegerszezen

vid sk/fm/gy/cz

1966. január 12.

elkészült a zalaegerszeget ketté szelő zala folyó mentén elterülő többszáz holdnyi terület hasznosítása, illetve beépítési programja. a távlati terv szerint a kirándulók és a sportolók paradicsomává változtatják az eddig semmire sem használt területet.

/folyt. köv./

8,56/m

904 Zala

- 14 -

bb. 22./néppark... 1. folyt./ gy

hatalmas parkot alakítanak ki, különböző sportpályákkal és sportcsarnokkal, ahol egyidőben többszáz fiatal üzheti a legkülönbözőbb sportokat. a ma még süppedékes rét más részén nagyki-terjedésű csónakázó tavat létesítenek, vendéglővel, cukrászdával, bazársorral, turistaszállóval és strandfürdővel. a téli és nyári szórakozást, sportolást biztosító létesítmények építése hamarosan elkezdődik, de a terv teljes egészében csak 1980-ig valósul meg./mti/

..

bb. 23. a hazai bauxitbányászat történetében először üzemszerűen alkalmazzák a frontfejtést kislődön

vid lk/ki/gy/bs

1966. január 12.

a bakonyi bauxitbányák egyik legfiatalabb üzemében, kislődön, az országban először vezették be a szénbányászatban meghonosodott frontművelést. az üzemben egy év óta tartó kísérletek során hungaria típusú támokkal biztosították a munkahelyeket. a bauxitfrontban gépesítették a lerobbantott érc mozgását és így fizikai munkára alig van szükség.

a sikeres kísérlet után a módszert már üzemszerűen alkalmazzák. a tapasztalatok alapján a bakonyi bauxitbányák üzemeiben fokozatosan berendezkednek a frontfejtésre./mti/

..

bb. 25. a harmincadik oktatási intézmény

vid j/fm/gy/cz

1966. január 12.

szombathely szőlősi kerületében nyolctantermes általános iskola építését kezdték el. a háromemeletes épületben a tanteremken kívül konyhát, ebédlőt, napközi otthont, tornatermet, politechnikai műhelyt és szertárakat rendeznek be.

az új iskola a város harmincadik oktatási intézménye lesz.
/mti/

..

9,00/m

- 15 -

912 Zala

bb. 21. eredményes évet zártak a baranyai állami gazdaságok:
6 800 mázsa húst adtak terven felül

vid ká/sk/gy/hk

1966. január 12.

baranya megye állami gazdaságai - a most elkészült előzetes összesítés szerint - jó eredményekkel zárták az 1965-ös évet. az 1964. decemberi és az 1965. februári párthatározatok feladatát tüzték ki a gazdaságok dolgozóinak a hozamok mennyiségi és minőségi növelését, az árutermelés fokozását. a megye állami gazdaságai általában megvalósították a párthatározatokban megjelölt feladatokat, noha termelőmunkájukat különböző elemi csapások - főleg a dunai és a drávai árvizek - nehezítették.

a gazdaságok - a kedvezőtlen körülmények ellenére - a növények mintegy 80 százaléknál elérték vagy meghaladták a tervezett termés hozamokat. két főnövényük: a buza és a kukorica. búzából 15,1 mázsát takarítottak be holdanként és a tulteljesítés lehetővé tette, hogy terven felül 9 000 mázsa kenyérgabonát értékesítsenek. kukoricából átlagosan 22 mázsa termett - májusi morzsoltban számítva -, ami országosan is kiemelkedő termés hozamnak számít.

az állattenyésztésben a technológia megjavításával fokozták a hozamokat. ennek eredményeként a tervezettnél 6 800 mázsával több húst és egymillióval több tojást adtak a gazdaságok a közfogyasztásnak, illetve exportra. minden száz hold szántóterület után 137 mázsa húst értékesítettek. az állathizlálók sikertelenül csökkentenik a felhasznált takarmány mennyiségét és egy kiló sertéshúst 4,8 kilogramm, egy kiló marhahúst pedig csupán 3,1 kilogramm abrakból állítottak elő./mti/

bb. 22. néppark zalaegerszegen

vid sk/fm/gy/cz

1966. január 12.

elkészült a zalaegerszeget ketté szelő zala folyó mentén elterülő többszáz holdnyi terület hasznosítása, illetve beépítési programja. a távlati terv szerint a kirándulók és a sportolók paradicsomává változtatják az eddig semmire sem használt területet.
/folyt. köv./

8,56/m

- 14 -

Gov Loin

bb. 22./néppark... 1. folyt./ gy

hatalmas parkot alakítanak ki, különböző sportpályákkal és sportcsarnokkal, ahol egyidőben többszáz fiatal üzheti a legkülönbözőbb sportokat. a ma még süppedékes rét más részén nagyki-terjedésű csónakázó tavat létesítenek, vendéglővel, cukrászdával, bazársorral, turistaszállóval és strandfürdővel. a téli és nyári szórakozást, sportolást biztosító létesítmények építése hamarosan elkezdődik, de a terv teljes egészében csak 1980-ig valósul meg./mti/

.-.

bb. 23. a hazai bauxitbányászat történetében először üzemszerűen alkalmazták a frontfejtést kislődön

vid lk/ki/gy/bs

1966. január 12.

a bakonyi bauxitbányák egyik legfiatalabb üzemében, kislődön, az országban először vezették be a szénbányászatban meghonosodott frontművelést. az üzemben egy év óta tartó kísérletek során hungaria típusú támokkal biztosították a munkahelyeket. a bauxitfrontban gépesítették a lerobbantott érc mozgását és így fizikai munkára alig van szükség.

a sikeres kísérlet után a módszert már üzemszerűen alkalmazták. a tapasztalatok alapján a bakonyi bauxitbányák üzemeiben fokozatosan berendezkednek a frontfejtésre./mti/

.-.

bb. 25. a harmincadik oktatási intézmény

vid j/fm/gy/cz

1966. január 12.

szombathely szőlősi kerületében nyolctantermes általános iskola építését kezdték el. a háromemeletes épületben a tanteremben kívül konyhát, ebédlőt, napközi otthont, tornatermet, politechnikai műhelyt és szertárakat rendeznek be.

az új iskola a város harmincadik oktatási intézménye lesz.
/mti/

.-.

9,00/m

- 15 -

912 2222

bb. 24. jugoszláv önetető segítségével 650 sertést gondoz egy ember a szolnoki állami gazdaságban

vid ká/sk/gy/hk

1966. január 12.

jugoszláv önetető rendszerrel szerelték fel a korszerű, nagyüzemi sertéstenyésztő pavilonokat a szolnoki állami gazdaság üzemegységében. a sertésállomány számára szükséges száraz takarmányt, darát és koncentrátumot gép segítségével egy tároló bunkerba rakják, amelyből egy villanymeghajtású végtelen csigasor segítségével, gombnyomásra töltik fel az etetőket. az ötletes adagoló berendezés segítségével 2 500 sertést hizlalnak évente. az önetető a gondozás munkáját is megkönnyíti. hatszázötven sertés teljes napi ellátásához mindössze egy emberre van szükség. a jugoszláv önetető rendszer egyetlen hibája, hogy csak száraz takarmány adagolására alkalmas. a gazdaság szakemberei ezért kapcsolatot teremtettek kutatóintézeti szakemberekkel, hogy megoldást keressenek a moslékos vagy pépesített takarmány adagolt etetésére is./mti/

.-.

bb. 26. több mint nyolc milliárd forint értékű könnyűipari termékek az 1966. évi exportban

1 sz/tné/vg/gy/bs

1966. január 12.

a könnyűipari minisztériumhoz tartozó vállalatok évről-évre mintegy 3-4 százalékkal több terméket adtak át a külkereskedelemnek és az utóbbi időben rendszeresen túlteljesítették éves export-terveiket. 1965-öt szintén számottevő export-túlteljesítéssel zárták. az előző évek tapasztalatai alapján az idei tervekészítésnél úgy döntöttek, hogy az 1966-os exportot a tavalyihoz mérten 3,2 százalékkal növelik. ez évben a külkereskedelmi értékesítésre kerülő könnyűipari gyártmányok értéke a terv szerint nyolc milliárd huszonötmillió forint lesz.

/folyt. köv./

9,05/m

914 *Lehr*

- 16 -

bb. 26. /több mint nyolc milliárd.... 1. folyt./ gy

az exportterv kialakításánál figyelembe vették, hogy a textilárak iránti hazai kereslet az áruszállítás következtében növekedni fog. a könnyűipari exportban változatlanul a pamutszövet a legjelentősebb. az ez évben készülő 310 millió négyzetméter pamutkalméből 154 millió négyzetméter kerül kivitelre, lényegében ugyanannyi, mint 1965-ben, de több lesz a nemeskikészítésű szintetikus szállal kevert és finomabb áru, amelyeknek a világpiaci ára magasabb. a gyárak vezetői és dolgozói ugyanis arra törekednek, hogy az exportárak mennyisége nagyjából a tavalyi szinten maradjon, s értékesebb, munkaigényesebb, a piaci követelményeknek jobban megfelelő gyártmányokkal növelhessék a devizabevételt. ezért minden eddiginél nagyobb gondot fordítanak a gyártmányfejlesztésre - s nemcsak az újdonságok megtervezésére, kikísérletezésére, a modellek elkészítésére, hanem a sorozatgyártás, az új technológiák gyors bevezetésére. e törekvéseik végrehajtásán fontos anyagi alapot jelentenek az ugynevezett fizetési mérlegjavító beruházások, amelyek elsősorban gépbeszerezésekre adnak lehetőséget.

a könnyűiparban továbbra is érvényben lesz a nyereségrészesedéshez hasonló exportérdekeltségi rendszer, amely arra serkenti a vállalatok dolgozóit, hogy a fizetési mérleg javítása érdekében több devizabevételhez juttassák a külkereskedelmet. az exportérdekeltségi rendszert azonban az eddiginél egyszerűbbé és még ösztönzőbbé kívánják tenni.

a gyárak számítanak a közelmúltban kiszélesített bér munka további fokozására is. erre elsősorban a konfekció iparban nyílik alkalom. már létrejött néhány olyan szerződés, amelynek értelmében itt dolgozzák fel a külföldi megrendelők által küldött textilanyagot./mti/

.-.

fi

9,10/m

- 17 -

bb. 27. szakmérnökképzés debrecenben

vid ká/sk/gy/hk

1966. január 12.

a debrecenben végzett fiatal agrárszakemberek részvételével három továbbképző tanfolyamot szerveztek a debreceni agrártudományi főiskolán. az öntözéses, tsz-üzemgazdasági és talajerő-gazdálkodási tanfolyamnak több mint 100 agrármérnök résztvevője van./mti/

bb. 28. újra megnyílik az erdőbényei kisgaléria - emlékszoba
izsó miklós szülőfalujában

vid tr/fm/gy/cz

1966. január 12.

borsod megyében pár évvel ezelőtt érdekes és egyedül álló kulturális kezdeményezést valósítottak meg. a helyi képzőművészek javaslatára és segítségével erdőbényén állandó jellegű képtárat, szikszón pedig grafikai kiállítást rendeztek be. a falusi kisgalériák gazdag anyagát a környék lakóin kívül nagy számban tekintették meg a megyébe látogató külföldiek és a kiállítások hatására mindkét községben képzőművészeti szakkör alakult. ezeknek ma már csaknem 40 tagja van, akik a rajzolás és festészet alapjainak elsajátításán kívül havonta egyszer klubesten találkoznak. az érdekes összejövetelekre meghívják a falu lakóit, akikkel közösen hallgatják meg a művészettörténeti előadásokat és a dolgozókat bevonják a szakmai vitákba is.

a két falusi képtár híre már tuljutott a megye határain és ezért a tanács művelődésügyi osztálya elhatározta, hogy azokat országos rangra emeli. ennek érdekében az elmúlt évben több mint 200 000 forintos költséggel korszerűsítették az erdőbényei kiállítóhelyiséget. ezenkívül a ma élő festőművészek legszebb alkotásaiból újabbakat vásároltak meg és így a január 16-án ismét megnyíló kisgalérián 40 olaszfestményt és 56 grafikát láthat majd a közönség. a gazdag anyagról szép kivitelű katalógust adnak ki.

/folyt. köv./

9,15/m

- 18 -

le

bb. 28. / újra megnyílik.... 1. folyt./ gy

a szikszói grafikai képtár részére - többek között - kondor bétától, gross arnoldtól, würtz ádámtól, feledi gyulától, csóhány kálmántól és hincz gyulától vásároltak új alkotásokat és ezekkel a kiállított anyag egy részét februárig kicserélik.

az idén méltó emléket állítanak izsó miklós szobrászművészek, aki a megyében született és tanulmányait a sárospataki kollégiumban végezte. szülőfalujában, a róla elnevezett izsófalván emlékszobát rendeznek be, amelyben kiállítják a nagy magyar szobrászművész legszebb alkotásairól készült fényképeket, gipszmásolatokat és a gyűjtés során előkerült személyi tárgyait. az izsó miklós emlékszobát előreláthatólag a nyári hónapokban nyitják meg./mti/

bb. 30. újabb 179 dohánypajta épül szabolcsban

vid ká/tr/gy/hk

1966. január 12.

szabolcs-szatmár megye termelőszövetkezetei az idén csaknem ezer holddal növelik a nyírségi táj legjellegzetesebb növényének a dohánynak vetésterületét és gondoskodnak az ehhez szükséges beruházásokról is: újabb 179 dohánypajtát építenek. ezekben a pajtákban a termést minőség veszteség nélkül tudják tárolni. az idej építkezésekhez szükséges anyag zömét a szabolcsi erdőgazdaságok adják./mti/

bb. 31. finta-muzeum turkevéen

vid hné/fm/gy/cz

1966. január 12.

művelődésügyi kormányzatunk néhány évvel ezelőtt hozatta az egyesült államokban elhunyt finta sándor, világhírű szobrászművész hagyatékát, amelyet finta még életében szülővárosának, turkevének adományozott. a nagyértékű műalkotásokat - szobrokat, plaketteket, domborműveket - ideiglenesen a nagykun-sági mezőváros finta muzeumának régi épületében helyezték el. az új év első napjaiban - félmillió forintos költséggel - elkészült a muzeum új kiállítási csarnoka, amelyben méltó helyet kap a hajdani csikósbojtárból lett világhírű szobrászművész hagyatéka. az állandó jellegű finta-kiállítás megnyitására a közeljövőben kerül sor./mti/

9.18/-n

-19-

le

bb. 27. szakmérnökképzés debrecenben

vid ká/sk/gy/hk

1966. január 12.

a debrecenben végzett fiatal agrárszakemberek részvételével három továbbképző tanfolyamot szerveztek a debreceni agrártudományi főiskolán. az öntözéses, tsz-üzemgazdasági és talajerdőgazdálkodási tanfolyamnak több mint 100 agrármérnök résztvevője van./mti/

..

bb. 28. újra megnyílik az erdőbényei kiscsaléria - emlékszoba
iszó miklós szülőfalujában

vid tr/fm/gy/cz

1966. január 12.

borsod megyében pár évvel ezelőtt érdekes és egyedül álló kulturális kezdeményezést valósítottak meg. a helyi képzőművészek javaslatára és segítségével erdőbényén állandó jellegű képtárat, szikszón pedig grafikai kiállítást rendeztek be. a falusi kiscsalériák gazdag anyagát a környék lakóin kívül nagy számban tekintették meg a megyébe látogató külföldiek és a kiállítások hatására mindkét községben képzőművészeti szakkör alakult. ezeknek ma már csaknem 40 tagja van, akik a rajzolás és festészet alapjainak elsajátításán kívül havonta egyszer klubesten találkoznak. az érdekes összejövetelekre meghívják a falu lakóit, akikkel közösen hallgatják meg a művészettörténeti előadásokat és a dolgozókat bevonják a szakmai vitákba is.

a két falusi képtár hire már tuljutott a megye határain és ezért a tanács művelődésügyi osztálya elhatározta, hogy azokat országos rangra emeli. ennek érdekében az elmúlt évben több mint 200 000 forintos költséggel korszerűsítettek az erdőbényei kiállítóhelyiséget. ezenkívül a ma élő festőművészek legszebb alkotásaiból újabbakat vásároltak meg és így a január 16-án ismét megnyíló kiscsalérián 40 olaszfestményt és 56 grafikát láthat majd a közönség. a gazdag anyagról szép kivitelű katalógust adnak ki.

/folyt. köv./

9,15/m

- 18 -

le

bb. 28. / újra megnyílik... 1. folyt./ gy

a szikszói grafikai képtár részére - többek között - kondor bétától, gross arnoldtól, würtz ádámtól, feledi gyulától, csóhány kálmántól és hincz gyulától vásároltak új alkotásokat és ezekkel a kiállított anyag egy részét februárig kicserélik.

az idén méltó emléket állítanak izsó miklós szobrászművésznek, aki a megyében született és tanulmányait a sárospataki kollégiumban végezte. szülőfalujában, a róla elnevezett izsófalván emlékszobát rendeznek be, amelyben kiállítják a nagy magyar szobrászművész legszebb alkotásairól készült fényképeket, gipszmásolatokat és a gyűjtés során előkerült személyi tárgyait. az izsó miklós emlékszobát előreláthatólag a nyári hónapokban nyitják meg./mti/

..

bb. 30. újabb 179 dohánypajta épül szabolcsban

vid ká/tr/gy/hk

1966. január 12.

szabolcs-szatmár megye termelőszövetkezetei az idén csaknem ezer holddal növelik a nyírségi táj legjellegzetesebb növényének a dohánynak vetésterületét és gondoskodnak az ehhez szükséges beruházásokról is: újabb 179 dohánypajtát építenek. ezekben a pajtákban a termést minőség veszteség nélkül tudják tárolni. az ideai építkezésekhez szükséges anyag zömét a szabolcsi erdőgazdaságok adják./mti/

..

bb. 31. finta-muzeum turkevén

vid hné/fm/gy/cz

1966. január 12.

művelődésügyi kormányzatunk néhány évvel ezelőtt hozta az egyesült államokban elhunyt finta sándor, világhírű szobrászművész hagyatékát, amelyet finta még életében szülővárosának, turkevének adományozott. a nagyértékű műalkotásokat - szobrokat, plaketteket, domborműveket - ideiglenesen a nagykun-sági mezőváros finta muzeumának régi épületében helyezték el. az új év első napjaiban - félmillió forintos költséggel - elkészült a muzeum új kiállítási csarnoka, amelyben méltó helyet kap a hajdani csikósbojtárból lett világhírű szobrászművész hagyatéka. az állandó jellegű finta-kiállítás megnyitására a közeljövőben kerül sor./mti/

..

9.18/-n

-19-

le

bb. 29. kétszeresére növelik a neszvényi téglagyár termelését
vid lk/ki/gy/bs 1966. január 12.

nagyarányu gépesítéssel, automatizálással teljesen ujjaépítik a neszvényi téglagyárat. a téglagyártását ndk gyártmányu préssel gépesítik, a nagyteljesítményű berendezés önmagát szolgálja ki. adagol, présel, darabol és maga rakja rá a kész terméket a folyamatosan odaérkező szállító szekrényekre. a gép különlegessége, hogy hatvan fokos gőzt fúj a friss téglára, így mire a műszáritóba kerül, alaposan kiszárad. az ndk-ból rövidesen megérkeznek a szerelők, akik fotocellás automatikát helyeznek üzembe. ez a műszer irányítja majd a gyár legfontosabb új berendezéseit, minden emberi segédlet nélkül. korszerű műszáritót építenek, s így megszüntethetik a téglagyárakra jellemző fészereket, a szabadtéri száritókat.

a régi körkemencék helyett korszerű alagutkemencét készítenek. ebben gazdaságosabb módszerrel, kevesebb fűtőanyaggal kétszer annyi téglát égethetnek, mint a régi kemencékben.

a gyár rekonstrukciójával egyidejűleg szovjet óriásgép segítségével, új agyagbányát is nyitnak. a négyféle műveletet végző hegybontó gép naponta ezer köbméter agyagot termel, négyszer annyit, mint az eddig használtak.

a rekonstrukcióra tízmillió forintot költenek. a bővítés azonban kétszer ennyibe kerülne, ha a gyár dolgozói nem vállalták volna magukra az építkezések és szerelések zömét. a nagy munkát ez év közepére befejezik. ezzel a gyár jelenlegi termelése kétszeresére, évi 25 millió téglára nő. a létszámot mindössze tíz fővel növelik és megszűnik a gyártás idényjellege./mti/

..

bb. 33. csillagászattal ismerkedő tsz-tagok
vid tné/fm/gy/cz 1966. január 12.

veszprém megyében a tudományos ismeretterjesztő társulat kebelében három csillagászati szakosztály működik. várpalotán a bányász művelődési házban a 35 centiméter átmérőjű tükrös távcső és az egyéb felszerelések segítségével már csaknem tudományos szintű vizsgálatokat tarthatnak a csillagász szakkör tagjai.
/folyt. köv./

9,25/km

- 20 -

le

bb. 33. /csillagászattal.... 1. folyt./ gy

fűzfőn nemrégén építették fel a csillagászati obszervatóriumot. a szakosztály tagjai a fűzfői nitrokémia mérnökeinek segítségével most dolgoznak egy harminc centiméteres átmérőjű távcső kialakításán. az obszervatórium felszereléseit felhasználják ismeretterjesztő előadások tartásához is.

a várpalotai, a fűzfői, valamint a keszthelyi csillagászati szakosztály tagjai az idén már nemcsak a helyszínen, hanem a környező vidéken is tartanak ismeretterjesztő előadásokat. a fűzfői csillagászati kör tagjai közül már tizenhatan szerezték meg a szakelőadói címet, s közülük kilencen már haladó szakelőadói vizsgával rendelkeznek. a fűzfői csillagászati előadók a téli időszakban a pápai járás 19 termelészövetkezeti közösségben tartanak tudományos előadásokat. az érdeklődésre jellemző, hogy a pápai járás termelészövetkezeti akadémiáján eddig már több mint 500 tsz tag jelentkezett hallgatónak a csillagászati előadásokra./mti/

..

bb. 35. nagy tudósiára emlékeznek vas megye
vid j/fm/gy/cz 1966. január 12.

kresznerics ferenc nyelvtudós, az első magyar tudományos szótár írója és szerkesztője születésének 200. évfordulója alkalmából ünnepséget rendeznek vas megyében. a tudós az órségi ivánc községben született, szombathelyen a liceum tanára volt, majd a celldömölk melletti alsóságon lelkészkedett. itt írta 1819-1830 között európai viszonylatban is jelentős művét. a mai magyar értelmező szótár az ő rendszerén alapszik.

májusban a hazafias népfőnt, a megye kulturális szervei és a nyelvtudományi társaság emléktáblát helyez el a hajdani szombathelyi liceum falán. a megyei levéltárban kiállítás nyílik kresznerics ferenc munkásságáról. a nyelvtudományi társaság ünnepi ülést tart a városban. iváncban és alsóságon szintén megemlékeznek a nagy tudósról. az utóbbi helyen kiállításon mutatják be működésének tárgyi emlékeit, s megkoszorúzzák sírját, amelyet a helyi uttorók gondoznak./mti/

..

le

9.30/-n

-21-

bb. 29. kétszeresére növelik a neszmélyi téglagyár termelését
vid lk/ki/gy/bs 1966. január 12.

nagyarányu gépesítéssel, automatizálással teljesen ujjaépítik a neszmélyi téglagyárat. a téglagyártását ndk gyártmányu préssel gépesítik, a nagyteljesítményű berendezés önmagát szolgálja ki. adagol, présel, darabol és maga rakja rá a kész terméket a folyamatosan odaérkező szállító szekrényekre. a gép különlegessége, hogy hatvan fokos gőzt fúj a friss téglára, így mire a műszáritóba kerül, alaposan kiszárad. az ndk-ból rövidesen megérkeznek a szerelők, akik fotocellás automatikát helyeznek üzembe. ez a műszer irányítja majd a gyár legfontosabb új berendezéseit, minden emberi segédlet nélkül. korszerű műszáritót építenek, s így megszüntethetik a téglagyárakra jellemző fészereket, a szabadtéri száritókat.

a régi körkemencék helyett korszerű alagutkemencét készítenek. ebben gazdaságosabb módszerrel, kevesebb fűtőanyaggal kétszer annyi téglát égethetnek, mint a régi kemencékben.

a gyár rekonstrukciójával egyidejűleg szovjet óriásgép segítségével, új agyagbányát is nyitnak. a négyféle műveletet végző hegybontó gép naponta ezer köbméter agyagot termel, négyszer annyit, mint az eddig használtak.

a rekonstrukcióra tizmillió forintot költenek. a bővítés azonban kétszer ennyibe kerülne, ha a gyár dolgozói nem vállalták volna magukra az építkezések és szerelések zömét. a nagy munkát ez év közepére befejezik. ezzel a gyár jelenlegi termelése kétszeresére, évi 25 millió téglára nő. a létszámot mindössze tíz fővel növelik és megszűnik a gyártás idényjellege./mti/

.-.

bb. 33. csillagászzal ismerkedő tsz-tagok
vid tné/fm/gy/cz 1966. január 12.

veszprém megyében a tudományos ismeretterjesztő társulat kebelében három csillagászati szakosztály működik. várpalotán a bányász művelődési házban a 35 centiméter átmérőjű tükrös távcső és az egyéb felszerelések segítségével már csaknem tudományos szintű vizsgálatokat tarthatnak a csillagász szakkör tagjai.
/folyt. köv./

9,25/km

- 20 -

le

bb. 33. /csillagászzal.... 1. folyt./ gy

fűzfőn nemrégén építették fel a csillagászati obszervatóriumot. a szakosztály tagjai a fűzfői nitrokémia mérnökeinek segítségével most dolgoznak egy harminc centiméteres átmérőjű távcső kialakításán. az obszervatórium felszereléseit felhasználják ismeretterjesztő előadások tartásához is.

a várpalotai, a fűzfői, valamint a keszthelyi csillagászati szakosztály tagjai az idén már nemcsak a helyszínen, hanem a környező vidéken is tartanak ismeretterjesztő előadásokat. a fűzfői csillagászati kör tagjai közül már tizenhatan szerezték meg a szakelőadói címet, s közülük kilencen már haladó szakelőadói vizsgával rendelkeznek. a fűzfői csillagászati előadók a téli időszakban a pápai járás 19 termelészövetkezeti községében tartanak tudományos előadásokat. az érdeklődésre jellemző, hogy a pápai járás termelészövetkezeti akadémiáján eddig már több mint 500 tsz tag jelentkezett hallgatónak a csillagászati előadásokra./mti/

.-.

bb. 35. nagy tudósfiára emlékezik vas megye

vid j/fm/gy/cz

1966. január 12.

kresznerics ferenc nyelvtudós, az első magyar tudományos szótár írója és szerkesztője születésének 200. évfordulója alkalmából ünnepséget rendeznek vas megyében. a tudós az őrségi ivánc községben született, szombathelyen a liceum tanára volt, majd a celldömölk melletti alsóságon lelkészkedett. itt írta 1819-1830 között európai viszonylatban is jelentős művét. a mai magyar értelmező szótár az ő rendszerén alapszik.

májusban a hazafias népfőnt, a megye kulturális szervei és a nyelvtudományi társaság emléktáblát helyez el a hajdani szombathelyi liceum falán. a megyei levéltárban kiállítás nyílik kresznerics ferenc munkásságáról. a nyelvtudományi társaság ünnepi ülést tart a városban. iváncon és alsóságon szintén megemlékeznek a nagy tudósról. az utóbbi helyen kiállításon mutatják be működésének tárgyi emlékeit, s megkoszorúzzák sírját, amelyet a helyi utörök gondoznak./mti/

.-.

le

9.30/-n

-21-

bb.32. különleges módszerekkel építik tata szennyvízgyűjtő és derítőrendszerét

vid/lk n ki

1966. január 12.

tatán megépítik a város szennyvízcsatorna hálózatát. a nagy munka különleges feladat elé állította a budapesti vízépitő vállalat dolgozóit. tatán, a tavak és források városában ugyanis a talaj földtani szerkezete új technológiai módszereket követelt az építőktől. a kőből és kerámiából készült hagyományos szennyvíz elvezető csövek helyett az országban itt alkalmaznak először azbeszt-cement csöveket. ez jobban ellenáll az agresszív savakat tartalmazó víznek és a süppedékes talajviszonyok miatt várható földmozgásoknak. minden folyóméter cső lefektetéséhez nyolc és fél köbméter földet kell megmozgatni.

a legtöbb műszaki problémával azon a mintegy tizenháromezer négyzetméternyi területen kellett megbirkózniuk, ahová a berendezések zöme, a derítő-ülepítő medence, a szivattyúház és a szűrőrendszerek kerülnek. ezeket négy méter mélységben kell lefektetni. a talajvíz-szint alatti munkát nehezíti, hogy ezen a vidéken nagy a talaj vízátteresztő képessége. ezért csak a víznívó lesüllyesztése után dolgozhatnak. a területet csökutakkal csapolják le, összesen 1050 szivőkutat építenek. ezekből éjjel-nappal szivattyúzzák a vizet, mert fél nap szünetelés elegendő lenne ahhoz, hogy a víz elárhassa az egész munkaterületet./mt1/

bb.34. „ a pedagógiai pszichológia alapjai,, - pécsi szerző tollából

vid/j n fm

1966. január 12.

dr. kelemen lászló kandidátus, a pécsi tanárképző főiskola tanszékvezető tanára „ a pedagógiai pszichológia alapjai,, címmel a tudományágat széleskörűen összefoglaló művet írt. a témakörhöz kapcsolódó 860 hazai és külföldi munkát vett kritikai bonckés alá, és ezeknek szintézisével, illetve saját tapasztalatainak összegezésével írta meg munkáját. dr. kelemen lászló - mint szakterületének kiváló ismerője - a közelmúltban nagy érdeklődéssel fogadott előadásokat tartott a szovjetunióban, a német demokratikus köztársaságban, valamint a krakkói jagello egyetem kísérleti pszichológiai intézetében. könyve tavasszal kerül ki a nyomdából./m/

9.34/-n

-22-

bb. 36. az idén jelent meg tízedszer a szegedi főiskola tudományos közleménye

vid hné/fm/gy/cz

1966. január 12.

megjelent a szegedi tanárképző főiskola tudományos közleménye, az acta academiae paedagogicae szegediensis tizedik kiadványa. a két kötetes mű a főiskola oktatóinak 1965. évi tudományos kutatásait összegezi.

az elmúlt tíz év alatt a főiskolának ebben a minden esztendőben kiadott közleményében 125 szerző, több mint 300 tudományos dolgozó jelent meg. a mostani publikációk közül a szegedi főiskola külföldi testvérintézménye - a potsdami pedagógiai főiskola, a nyitrai pedagógiai fakultás és az uzsgorodói állami egyetem - is megjelentettek egy-egy tudományos dolgozatot. a társadalom- és természettudományi kérdésekkel foglalkozó tudományos beszámolók szeged munkásmozgalmáról, a város iparának fejlődéséről, valamint irodalmi, történelmi, pedagógiai és más kérdésekről, a főiskolán végzett érdekes kutatásokról nyújtanak képet. /mt1/

9.36/-n

-23-

bb. 37. időjárásjelentés

gy/

1966. január 12.

a meteorológiai intézet jelenti 1966. január 12-én, szerdán
délben: havazások, hófúvások

Közép-európa területén már néhány napja hideg légpárna helyezkedik el, ami fölé a tegnapi óta kialakult mediterrán ciklon délkeleti irányból enyhébb, páradús levegőt szállít és nagykiterjedésű havazásokat okoz. az eddig enyhébb, óceáni időjárást elvezető nyugat-európai partvidéket ma hajnalra északkeleti szelek kíséretében fagyos, hideg, szárazföldi levegő árasztotta el. hazánkban tegnap borult, hideg idő volt, a déli és délnyugati megyékben egész nap havazott, a havazás estig országos jellegűvé vált. a lehullott csapadék mennyisége az északkeleti megyék kivételével általában 2-8 milliméter között volt, de a barcs, szekszárd, bácsalmás-háromszögben elérte a 8-19 millimétert. a hőmérséklet napközben mínusz 2- mínusz 7 fokig emelkedett, ma reggelre mínusz 5- mínusz 10, helyenként mínusz 10- mínusz 12 fokig hűlt le a levegő. a ma reggel 7 óráig terjedő 24 óra alatt a keleti megyék kivételével általában 2-10 centiméter, az ország déli részén a már említett háromszögben több mint 10 centiméter új hó esett. hegyeinken a ma reggeli hóvastagságok: budapesti szabadsághegy 11, dobogókő 11, királyrét 12, galyatető 22, kékestető 31 centiméter. ma délelőtt további havazások voltak, helyenként élénk északi széllel. a hőmérséklet 11 órakor mínusz 2- mínusz 7 fok között váltakozott.

Budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke mínusz 5,6 fok volt, 4,6 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 758 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

Várható időjárás csütörtök estig: erősen felhős idő, az ország területének nagyobb részén havazások, főleg a dunántúlon hófúvások. a délkeleti határmegekben átmeneti havaseső, ónoseső. élénk, holnapra fokozatosan erősödő, helyenként átmenetileg viharos északi szél. várható éjszakai hőmérsékletek: délkeleten mínusz 1- mínusz 4, máshol mínusz 5- mínusz 10. a nappali hőmérséklet holnap mínusz 3- mínusz 8 fok között.

a duna vizállása budapestnél 276 centiméter./mti/

..

13.16/-n

-24-

bb. 39. megjelentek a szánok a nagykunsági pusztákon

vid hné/ká/gy/bs

1966. január 12.

a nagykunsági puszták 15-20 centiméteres hótakaró alá kerültek, a szélhordta helyeken pedig a fél métert is meghaladja a hó vastagsága. előkerültek a fészerek mélyéről a porlepte szánok. karcag, kisujszállás, turkeve, kunhegyes környékén szánokkal biztosítják a távoli üzemegységek juhodályainak takarmányellátását, s gyorsan sikló szánokkal hordják a tejet reggelenként az átvevőhelyekre. a disznótorok vendégei is szánokon utaznak a tanyák között. a nagykunságban jelenleg 100-150 szántfogat bonyolítja le az „utas- és teherforgalmat„./mti/

bb. 40. palackozó üzem a móri állami gazdaságban

vid hné/ká/gy/bs

1966. január 12.

a móri állami gazdaság központjában elkészült az új borpalackozó üzem és szerdán már a gépszerelők is megkezdték a munkát. az évi ötezer hektoliter kapacitású palackozót június végén adják át rendeltetésének./mti/

bb. 41. hárommillió forint többletbevételt jelentenek az új felvásárlási árak a karcagi Lenin tsz-nek

vid ká/tr/gy/bs

1966. január 12.

a nagykunság egyik legnagyobb szövetkezeti gazdaságában a 11 000 holdas karcagi Lenin tsz-ben, a könyvelőség a múlt évi szerződéses értékesítés alapján - amely jórészt megegyezik az ideai tervekkel - számvetést készített. eszerint az új felvásárlási árak hozzávetőleg hárommillió forint többletbevételt jelentenek a szövetkezetnek. a Lenin tsz nagy kenyérgabona termelő gazdaság, általában két és félezer holdon vetnek búzát, s a szerződéses értékesítés körülbelül egymillió forint többletbevételt hoz már az idén.

/folyt.köv./

14.....16/-n

-25-

bb. 41. / hárommillió forint.... 1. folyt./ gy

az elmúlt években, amikor jó termésük volt, száz-százhusz vagon rizst értékesítettek. ha ezt a mennyiséget az idén is megtermelik, száz-százhuszezer forinttal növekszik a bevételeik. az állattenyésztésben a vágómarha, juh, sertés és a tej szerződéses értékesítése dominál. ebből a többletbevétel meghaladja a másfélmillió forintot. a termelőszoövetkezet vezetősége az ezzel kapcsolatos feladatokat a tervtárgyaló közgyűlésen beszéli meg a tagsággal. a többletbevétel tulnyomó részét az amortizációs alap képzésére fordítják./mti/

bb. 42. a győri katonai ügyészség felhívása

k sr/gy/bs

1966. január 12.

1965. augusztus 26-án, 18.20 órakor, az 1. sz. főútvonalon az 55 km-köztől mintegy 190 méterre lábatlan irányában a csőgyár bejárata előtt egy motorkerékpáros - aki utast is szállított - balról nekiütközött az előtte haladó, generátort vontató rf-42-49 frsz-u tehergépkocsi elejének. az összeütközést megelőzően a tehergépkocsi elkerült egy eddig ismeretlen rendszámu, betonkutgyűrű közelében álló, vasat szállító tehergépkocsit.

a győri katonai ügyészség kéri a vasat szállító tehergépkocsi vezetőjét és utasait, hogy a baleset körülményeinek megállapítása végett személyesen, írásban vagy távbeszélőn jelentkezzenek az ügyészségnél, győr árpád u. 58. sz. alatt./mti/

bb. 43. garázdaságért egy évi szabadságvesztés és alkoholelvonó kezelés

vid j/fm/gy/bs

1966. január 12.

angyal oszkár 39 éves, többszörösen büntetett előéletű miskolci lakos gyakran italozott. élettársával durván bánt, s szomszédainak nyugalma is zavarta. ezenkívül utcai járókelőkkel is kötekedett, az italboltokban, amelyekben gyakran megfordult, botrányosan viselkedett.

a miskolci járásbírósg alyal oszkárt folytatólagosan elkövetett garázdaság büntette miatt vonta felelősségre, s ezért jogerősen egy évi szabadságvesztésre ítélte és alkoholelvonó kezelésre kötelezte./mti/

14.30/-n

-26-

bb.38. a gyártmányok minőségének további javítása, az export növelése a bőr-cipőipar ez évi legfontosabb feladata - a szakszervezet központi vezetőségének ülése

t sz/tné n ki

1966. január 12.

szerdán kibővített ülést tartott a bőrpari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége. az elhangzott beszámolóban turzó lászló főtitkár áttekintést adott a szakszervezethez tartozó iparágak második ötéves tervének, illetve a múlt év tervfeladatainak végrehajtásáról. az elmúlt terv-időszakban egy milliárd forintot fordítottak a bőr, cipő- és a szőrmefeldolgozó gyárak korszerűsítésére, bővítésére. több új gyártástechnológiát vezettek be, s a könnyűiparhoz tartozó gyárak az 1960 évi 16 millió párral szemben tavaly már 20 millió pár bőrcipőt állítottak elő. az export négy millióról hat millió párra emelkedett. a költség-szint alakulása nyomán évente átlagosan 10-15 napi bérnek megfelelő nyereségrészesedést osztottak az üzemek.

a beszámoló hangsúlyozta, hogy még nem mindenütt vezetett teljes sikerre az a törekvés, hogy a gyártmányok kifogástalanok legyenek. ez évben változatlanul nagy feladatot jelent a cipők minőségének további javítása, az, hogy megfeleljenek mind a műszaki, mind az esztétikai követelményeknek. a műszaki intézkedések egész sorára van szükség; a cipőgyárak például több puhafogásu bőrt kérnek a bőrgyáraktól, s azt várják, hogy az egyes bőrtípusoknál színegyenetlenség ne forduljon elő. a cipőgyáraknak viszont meg kell oldani azt, hogy a lábbelik ne ázzanak át. a szakszervezetek kezdeményezték a gyártás közbeni társadalmi ellenőrzés kiszélesítését, hogy a hibás munka ne „menjen”, tovább. a műszaki intézkedéseken kívül elengedhetetlen a gondosabb munka. ezt megköveteli az a tény is, hogy a mert által kifogásolt cipők 30-40 százalékánál olyan apró gondatlanságból eredő hibát találtak, amelyet ki lehetett javítani. ez azonban rontja a cipőgyár hitelét és többletköltséget, sőt kötbért is von maga után.

1966-ban a cipőipar termelését 4.4.5 százalékkal, a bőr- ipar termelését 3.5-4 százalékkal kell növelni. a létszámemelkedés egészen minimális lehet és szigorú anyagnormákat kell meg tartani. az egyenletes ütemű munka lehet csak az alapja e követelmények teljesítésének és a szakszervezet azt kéri, hogy a vállalatok is elsősorban erre irányuljanak. a cipőipar ez évi tervében különös hangsúlyt kap az export. az export mennyiségét csupán 4 százalékkal növelik, azonban lényeges változást kell elérni a termékek minőségénél, hogy magasabb árakat érjen el az exportáló tannimpex vállalat./mti/

14.35/-n

-27-

bb.44. tüzet okozott a szabálytalan füstölés

vid/hné n fm 1966. január 12.

heves megye több községében tüzet okozott a házi füstölés. varnyu géza pélyi lakos házában kéményében füstölte a szalonnát, miközben egy kipattanó szikra lángbaborította a füstjárat közelébe odakészített szalmát. a szalma lángjától tüzet fogott a fából készült kéményajtó és elégett a kéményben elhelyezett 30 kiló szalonna és kolbász. szederkénypusztán dományi lászló lakásán keletkezett tüz a szabálytalan husfüstölés miatt. leégett a szalmatető fészere és 10 mázsa takarmányszalma. /mti/

..

bb.45. járási művelődési otthon - igazgatók tanácskozása fehér-gyarmaton

vid/tm n fm 1966. január 12.

kedden és szerdán tapasztalatcsere-értekezletet tartottak fehér-gyarmaton a szabolcsi járási művelődési otthonok igazgatói. megvitatták a járási intézmények területi munkáját és további tennivalókat. az intézmények vezetői beszámoltak arról, milyen módszertani segítséget nyújtanak a körzeti művelődési házaknak, s tanulmányozták a fehér-gyarmati művelődési házat. /mti/

..

bb.46 kitüntetés

tné n sr 1966. január 12.

a népköztársaság elnöki tanácsa kerpel-frónius ödön kossuth díjasnak, a magyar tudományos akadémia levelező tagjának a pécsi orvostudományi egyetem gyermek-klinikája tanszékvezető egyetemi tanárának, a gyermekgyógyászat terén végzett kiemelkedő tudományos tevékenysége elismerésül, 60. születésnapja alkalmából a munka érdemrend aranyfokozata kitüntetését adományozta.

a kitüntetés kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke nyújtotta át. jelen volt kiss károly, az elnöki tanács titkára és babics antal, akadémikus, a magyar tudományos akadémia orvosi tudományok osztálya osztálytitkára. /mti/ 15.09/-n

..

-28-

bb 47. elhunyt varga endre ny. rendőrőrnagy

tr-lm sr 1966. január 12.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a magyar partizán szövetség tagja. varga endrét az mszmp 15. kerületi bizottsága és a magyar partizán szövetség saját halottjának tekintti. temetése 14-én pénteken délután 2 órakor lesz a rákospálotai temetőben. /mti/

..

bb 48. elhunyt endrődi jános nyugdíjas

tr-lm sr 1966. január 12.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a magyar partizán szövetség tagja. endrődi jánost az mszmp 7. kerületi bizottsága és a magyar partizán szövetség saját halottjának tekintti. hamvasztás előtti bucsuztatása szombaton 12 órakor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

..

bb 49. debreceni és lublini ifjúsági szervezetek együttműködési megállapodása

vid tm-lm fm 1966. január 12.

debrecenben befejeződtek a debreceni és a lublini tudományos egyetem ifjúsági szervezeteinek együttműködésére vonatkozó tárgyalások. szerdán írták alá a megállapodást. a jövőben rendszeresen tapasztalatokat cserélnek a tudományos diákkörök működéséről és évenként a legjobb dolgozatokat ismertetik a diákköri üléseken. kölcsönösen lehetővé teszik az egyetemi hallgatók teregyakorlatát, valamint üzemgyakorlatát, ezen kívül néhány fiatal tanulmány-körutjára is sor kerül. az idén nyáron építőtáborok működnek a debreceni és lublini egyetemi építkezéseknél. ezekben a táborokban szintén sor kerül a hallgatók cseréjére. /mti/

..

15.15/a

- 29 -

MA

bb 50. jobban kellene felhasználnia a mezőgazdaságnak a rendelkezésére álló villamosenergiát - sajtótájékoztató

t tz/gk szb ki

1966. január 12.

igen bonyolult, sokfelé ágazó kérdésről, a mezőgazdaság villamosításáról rendez konferenciát január 17-én és 18-án budapesten a magyar elektrotechnikai egyesület és a magyar agrártudományi egyesület. szerdán a technika házában tájékoztatták a konferencia rendezői az újságírókat a tanácskozás jelentőségéről és azokról a kérdésekről, amelyekre ott a választ meg szeretnék keresni.

amint elmondották, az 1963-ban befejeződött faluvillamosítással párhuzamosan hatalmas lépésekkel haladt előre a mezőgazdaság villamosítása is. ma már az összes 1250 állami gazdasági üzemegység - major - közül 1200, a 7500 termelőszövetkezeti major közül pedig több mint 6000 kap villamosenergiát. az év végére gyakorlatilag minden jelentősebb mezőgazdasági üzemegységben lesz villany.

ezzel a gyors fejlődéssel azonban - mondták - nem tartott lépést a villamosenergia felhasználása. e téren még az európai átlagot sem értük el, és a szocialista országok nagy része is megelőz bennünket. nemrég egy tanulmányuton olyan majort is találtak, ahol egy 50 kilovolt-ampères transzformátorra összesen tíz darab 25 wattos izzólámpát kapcsolnak, de ezek közül is csak hármat használtak.

ennek az elmaradásnak többféle oka van. többnyire nem is állnak rendelkezésre a megfelelő elektromos berendezések - a hajtómotorok és a munkagépek - de hiányzik a villamosításhoz értő szakember is, és legtöbb helyen az ujtól való huzódzás is tapasztalható. pedig ma már egész sor olyan mezőgazdasági munkafolyamat van, amely szinte nem is lehet eredményes villamosenergia felhasználása nélkül. ilyen az állattenyésztésben a fejés, a takarmányelőkészítés, a belső szállítás, a darálás, a baromfitenyésztésnek sok művelete, a növénytermesztésben az öntözéses gazdálkodás stb.

ahhoz tehát, hogy a ma már rendelkezésre álló villamosenergia valóban hasznot is hajtson a mezőgazdaságnak, gondoskodni kell a szükséges meghajtó- és munkagépekről, a berendezések karbantartásáról és üzemeltetéséről, ehhez a megfelelő szakemberekről, és talán mindenekelőtt fokozni kell az oktató-nevelő munkát, hogy a falu felismerje a villamosításban rejlő előnyös lehetőségeket. /folyt.köv./

15.30/- szb

-30-

bb 50. /jobban kellene... 1. folyt./- szb

amint a szakemberek elmondották, helyes lenne például néhány olyan mezőgazdasági mintalütemet létesíteni, amely eredményeivel győzné meg az érdekelteket a villamosítás hasznáról.

a konferenciára egyébként körülbelül 450 hazai és néhány külföldi szakembert várnak. a tanácskozás célja azoknak a tennivalóknak a meghatározása, amelyek elősegíthetik a mezőgazdaság számára ma már rendelkezésre álló villamosenergia széleskörű hasznosítását. /mti/

--

bb 52. egészségügyi kiállítás szekszárdon

vid tné szb fm

1966. január 12.

„ember és egészség„ címmel egészségügyi, társadalombiztosítási és munkásvédelmi kiállítás nyílt szerdán szekszárdon, a szakszervezetek tolna megyei tanácsa és a megyei köjál rendezésében. a kiállítás ötletes módon ismerteti az emberi test anatómiáját, a különféle betegségeket, az egészségügyi kultúra és a társadalombiztosítás fejlődését. /mti/

--

bb 54. a jég alól is csapolják a balatont

vid lk szb szf

1966. január 12.

a balatonfüreden készült két új jégtörőhajó - miután utat vágott a jegesedő tavon rekedt járműveknek - a felduzzasztott síó-csatornán utnak indult a dunára.

a síó zsilipjét azonban nemcsak a hajóusztatás miatt tartják nyitva, hanem elsősorban azért, hogy csökkentsék a balaton még mindig magas vízszintjét. noha a múlt évben néhány hét kivételével állandóan eresztették a vizet a csatornán, még jelenleg is mintegy fél méterrel magasabb a tó vízszintje a megengedettnél. a jégpáncél egyáltalán nem zavarja a víz apasztását. a tó több részén a jég csaknem egyszintben van a parttal, ezért a tavaszi olvadásig, az esetleges csapadékosabb időszakig szeretnék elérni az előírt vízszintet a tavon. /mti/

--

15.30/Lm

-31-

bb. 51. dicséretben részesítettek egy bátor tatabányai bányászt
vid/lk/a/szf 1966. január 12.

a tatabányai szénbányászati tröszt igazgatósága a napokban dicséretben és pénzjutalomban részesítette Őri Imrét, a 15/a akna izzapmesterét. a 48 éves bányász a múlt év decemberében történt bányarobbanáskor higgadt és példamutató magatartásával érdemelte ki munkatársai és felettesei elismerését. Őri Imre, noha a légnyomás őt is földhözvágta, nem menekült el, hanem nyomban munkához kezdett. mindenképp visszahelyezte a leszakadt légajtókat, s ezzel a legfontosabbat, a friss levegő áramlását biztosította. ezután néhány munkatársával elindult a robbanás irányába. amikor a füst elvonult, ő és társai teljes erővel a mentéshez kezdtek. mire a külszinnről megérkezett a segítség, már megtisztították a robbanás gócahoz vezető utakat, s továbbra is önfeláldozóan segítettek a mentésben./mti/

-. -

bb. 53. jutalom életmentésért
vid/tné/a/fm 1966. január 12.

vidács Györgynét, a szegedi kenderfonógyár dolgozóját 500 forint pénzjutalomban és igazgatói dicséretben részesítették, mert életkijelentésével, gyors segítségnyújtással megmentette egyik munkatársa életét. az üzemben a negyvenes számú dublirozó gép egyik alkatrésze eltörött. ezt leszerelték és így szabaddá vált a berendezés fogaskereke. ennek ellenére a gép másik részén szabálytalanul folytatták a termelést és a fogaskereket sem látták el ideiglenes védőburkolattal.

a gép meghibásodásától számított harmadik műszakban a fogaskerék elkapta bezdán Teréz ruháját és annál fogva a géphez csavarta a fiatal leányt. vidács Györgyné a balesetet észrevéve egy ugrással a dublirozónál termett, azt azonnal leállította, majd ollóval és késsel elvágta a szerencsétlenül járt dolgozó ruháit, s így megszabadította a gép halálos szorításától. a vizsgálat szerint, ha csak másodperceket késik, bezdán Terézt nem tudták volna megmenteni az életnek.

a gyárban egyébként vizsgálatot indítottak azok ellen, akik a sérült gépet szabálytalanul tovább üzemeltették./mti/

-. -

15.40/a

- 32 -

bb. 55. futópróbán az új évben elkészült első vasuti kocsik
vid/lk/a/szf 1966. január 12.

a magyar vagon-és gépgyár a harmadik ötéves terv időszakában több ezer vasuti személykocsit gyárt a csehszlovák vasutak részére. a kocsik kétféle típusban, fülkés és termes megoldással készülnek. a fülkés kocsikból a napokban készült el az első öt és elkezdték velük a többnapos futópróbát.

a második félévben százat készítenek ebből a típusból. a termes kocsikból husz készül el ebben az évben./mti/

-. -

bb. 57. január 17-től újabb három villamosvonalon bevezetik a részleges kalauznélküli közlekedést

1/hbj/gg/a/ki 1966. január 12.

január 17-én, hétfőn üzemkezdettől újabb három, a 10/a, a15-ös és a 61-es vonalán rendszeresítik a részleges kalauznélküli közlekedést. ezeken a vonalakon ikerkocsis szerelvények járnak. az első kocsin kalauz nem teljesít szolgálatot, a második kocsi jegykezelője azonban időnként ellenőrzi a „kn„ jelzésű kocsin utazók jegyeit is.

kísérletként a 61-es mindegyik kocsijára perselyt szerelnek. az utas a vonaljegy árát a perselybe ejti és leszakítja a jegyet. ennek alkalmazásával a „kn„ jelzésű villamosra azok is felszállhatnak, akik vonaljegy akarnak váltani.

a részletes kalauznélküli közlekedést egyre szélesíti a fővárosi villamosvasut. beleértve a földalatti, a fogast és a betétjáratokat, január 17-től 38 vonalon járnak olyan szerelvények, amelyeknek nem minden kocsiján teljesít szolgálatot kalauz./mti/

15.40/lm

-33-

bb 56. kiadták komló, tata, mosonmagyaróvár és mohács új várostérképét

t tz/gk szb ki

1966. január 12.

négy új várostérképet adott ki a napokban a kartográfiai vállalat. ezek a 23x33 centiméteres térképek komlót, tatát, mosonmagyaróvárt és mohácsot mutatják be, utcajegyzékkel, valamint a fontosabb intézmények, a turisztikai érdekességek, a vendéglők, éttermek, stb. listájával.

ezzel a négy új térképpel az utóbbi években megjelent magyar várostérképek száma elérte a negyvenkilencet. még néhány éven át következnek majd a továbbiak, amíg csak az összes - jelenleg 64 - magyar város térképének elkészültével a sorozat teljessé nem válik. /mti/

--

bb 58. az első idei tsz-zárszámadó közgyűlés - gazdag tervek a kisbéri virágzó tsz-ben

vid ká/sk szb ká

1966. január 12.

szerdán tartotta tizenhatodik zárszámadó közgyűlését a kisbéri virágzó termelőszövetkezet. ez volt az első idei tsz zárszámadó közgyűlés. morvai béla, a tsz elnöke számolt be a gazdaság múlt évi munkájáról. elmondotta, hogy az elemi csapások sok kárt okoztak kisbéren is. az esős időjárás miatt például 100 munkanapjuk esett ki, az egérkárok miatt 100 hold lucernát kellett kiszántaniok. bár a tervezettnél 300 000 forinttal kevesebb volt a bevételük, mégis eredményes évet hagytak maguk mögött. több mint ötmillió forint értékű árut adtak a népgazdaságnak, harmincról harminháromra gyarapodott a száz hold szántóra jutó számosállat. be-ruházásaikat csaknem teljesen saját erőből fedezték. tovább növekedett tiszta vagyonuk: 100 000 forint érték jut minden tagra. a szorgalmasan dolgozó szövetkezeti gazdák múlt évi átlagos jövedelme 20 500 forint.

a közgyűlésen beszámoltak arról, hogyan akarják az idén még jövedelmezőbbé tenni gazdálkodásukat. sertéstenyésztésük adta bevételük 40 százalékát, 1000 mázsa sertéshúst adtak el. az idén is hasonló mennyiséget kívánnak értékesíteni, a szarvasmarhatenyésztést viszont jelentősen fejlesztik. már az idén 15 százalékkal több szarvasmarhát értékesítenek, mint tavaly. eddig csak növendékmarhát adtak el, az idén vágómarhát is hizlalnak. már elkészítették a mesterséges borjunevelőt, s egy juhodályból növendékmarha istállót alakítanak. jól élnek a kötetlenebb tervezés lehetőségével is. csak olyan növényeket termelnek, amelyek adottságaikhoz, talajviszonyaikhoz a legalkalmasabbak. így például mellőzik a náluk nem kifizetődő napraforgó termesztését, viszont takarmánybázisuk meg-szilárdítására megkészszerzik a kukorica vetésterületét. /mti/

15.50/- szb

-34-

mas

bb 59. modern konyha

1 tf/tr szb fm

1966. január 12.

címmel kiállítást rendezett a tit egészségügyi szakosztálya és a belkereskedelmi minisztérium a villamosgépgyár gyómrői uti művelődési házában. bemutatják - kisebb és népesebb családokra méretezve és - hogyan kell, illetve lehet a legcélszerűbben elhelyezni a berendezést, a butorokat, a sütést-főzést segítő háztartási kisgépeket, konyhaeszközöket. emellett a kiállításra betérők tájékoztatást kapnak például a konzervek izletes elkészítéséről, tálalásáról, a székítés körüli tennivalók okos időzítéséről. a kiállításon látható berendezések, használati tárgyak az otthon áruházban megvásárolhatók. /mti/

--

bb 60. gyorsírók közgyűlése

k tf/tr szb fm

1966. január 12.

a magyar gyorsírók és gépirók országos szövetsége január 16-án, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja közgyűlését az 5. kerület károlyi utca 9. szám alatt /a volt centrál kávéházban/. a szövetség helyzettéről és feladatairól szóló beszámoló után követően a társulat új alapszabályzatáról tárgyalnak, majd újjáválasztják a vezetőséget. /mti/

--

bb 61. korszerű kenyérgyár pápán

vid lk szb szf

1966. január 12.

a pápai iparvidéken eddig 14, részben teljesen elavult üzem sütötte a kenyeret meg a péksüteményt. most korszerű új kenyérgyárat építettek a városban. az új gyár naponta több mint tízezer egykilós kenyeret süthet. az új sütődét teljesen gépesítették. a liszt szitán, zárt rendszeren át jut el a tárolóba, majd a dagasztó csészékbe. a dagasztást, osztást és formázást is gép végzi. a kész kenyeret kihordó szerkezet viszi el a kemencéktől. az üzemnek mindössze 11 szakmunkásra van szüksége. a gyárban rövidesen megkezdik az üzemszerű termelést. /mti/

--

16.08/-- szb

-35-

ma

bb. 62. az egész magyar szakaszon zajlik a duna - egyelőre a folyó teljes hosszán hajóznak

ö/sb-hbj/lk/a/ki

1966. január 12.

szerdára nemcsak a duna középső és alsó részén, hanem az egész magyar folyószakaszon megkezdődött a szórványos jégzajlás. a jégtáblák általában a víztükörnek 10 százalékát takarják, de a síó torkolat alatti szakaszon a 20 százalékos jegesedést is eléri a zajlás. németországi jelentések szerint a legfelső duna-szakasz vízlerőművei között már kisebb jégmező is keletkezett, de jég a hajózást még nem akadályozza. a tiszta felső szakaszán most már csaknem 230 kilométer hosszú a jégmező, a folyó középső és alsó szakaszán pedig mintegy 50 százalékos a zajlás. a dráva néhány napos szünet után ismét zajlik, az ipolyon viszont megállt a jég. így a sajó, a síó, a dráva és a duna kivételével valamennyi hazai folyónkon kisebb-nagyobb megszakítással áll a jég.

a mahart-nak ezekben a hetekben is rendkívül nagy szállítási feladatokat kell megoldani mind a felső-dunán, mind az al-dunán, mindpedig a magyar szakaszon. ezért igyekszik minden órát, napot jól kihasználni. bár a dunán megindult a kisebb mérvű zajlás, a vontatók és az uszályok - legalábbis egyelőre - még árut szállítanak a folyó teljes hosszán. a számítások szerint a jégveszély először a felső-dunán jelentkezik, a zsilipek előtt és a zsilipekben, ahol viszonylag gyengébb a víz sodrása. egyelőre még a külföldi hajóstársaságok hajói is járnak a dunán. ha azonban erősödik a jégképződés, a vontatók parancsnokai utasítást kapnak arra, hogy az uszályokkal együtt vonuljanak be a legközelebbi téli kikötőbe.

budapesten a fővárosi köztisztasági hivatal nagy erővel látott hozzá a hóeltakarításhoz. szerdára virradó éjjel több mint 1500, szerdán délelőtt mintegy 1200, szerdán délután pedig 1700 alkalmi hómunkás takarította az utakat, s 130-160 gép. szerdán délután már a mellékutvonalakon is dolgoztak a gépek. továbbra is folyamatosan szórják különösen a budai hegyvidéken az utakat, hogy a fővárosi autóbuszüzem minden vonalon fenntarthassa a forgalmat./mti/

--

16.32/- szb

-36-

bb 63. budapestre érkezett a demokratikus vietnam ifjúsági küldöttsége

t vt/tr-lm zs

1966. január 12.

a kisz központi bizottságának meghívására szerdán néhány napos baráti látogatásra budapestre érkezett a vietnami demokratikus köztársaság ifjúsági küldöttsége. a delegációt lun minh chau, a vietnami dolgozó ifjúság szövetsége intéző bizottságának tagja, a hanoi városi bizottság első titkára vezeti.

a vendégeket a keleti pályaudvaron nádasdi józsef, a kisz központi bizottságának titkára és somogyi imre, a kisz budapesti bizottságának első titkára fogadta. jelen volt a fogadtatásnál mai-dinh-huong, a vietnami demokratikus köztársaság magyarországi nagykövetségének első titkára.

a vietnami ifjúsági küldöttség vezetője a pályaudvaron adott nyilatkozatában kijelentette: nagy örömmel fogadtuk a meghívást, mert meggyőződésünk, hogy magyarországi látogatásunk hozzájárul az országaink és ifjúságaink közötti barátság további elmélyítéséhez, megszilárdításához. itt tartózkodásunk során alkalmunk lesz megismerkedni azokkal a sikerekkel, eredményekkel, amelyeket Magyarország a szocializmus építésében elért. egyben mód nyílik arra, hogy mi is tájékoztatást adjunk hazánk, ifjúságunk helyzetéről. még egyszer kifejezem azt a reményünket, hogy ez a látogatás elősegíti a magyarországi és a vietnami, de egyben az összes szocialista országban élő fiatalok barátságának erősítését./mti/

--

bb 64. kállai gyula részvétlátogatása az indiai nagykövetségen

tr-lm zs

1966. január 12.

lal bahadur sasत्री, az indiai köztársaság miniszterelnöke elhunyt alkalmából szerdán magyar állami vezetők keresték fel s.v. patelt, az indiai köztársaság budapesti nagykövétét és őszinte együttérzésüket fejezték ki az indiai népet ért nagy gyászban.

a forradalmi munkás-paraszt kormány nevében kállai gyula, a kormány elnöke, péter jános külügyminiszter és szabó zoltán egészségügyi miniszter fejezte ki részvétét.

x x x

az indiai nagykövetségen részvétlátogatást tett erdei ferenc, a hazafias népfront országos tanácsának főtítkára, dr. sik endre, az országos béketanács elnöke, karádi gyula, a külkereskedelmi miniszter • első helyettese, szarka károly külügyminiszterhelyettes és bognár józsef, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke is./mti/

17.00/lm

--
-37-

bb 65. bolgár szőnyegkiállítás a csiliben

k áe/tr szb fm

1966. január 12.

a pesterzsébeti vasas művelődési házban kiállítást rendeztek a bolgár szőnyegkészítő iparművészek alkotásaiból. több mint 40, jellegzetes bolgár motívumok felhasználásával készült, értékes szőnyeg reprezentálja a baráti ország népi ihletésű iparművészetét. az anyagot a budapesti bolgár kultúra mutatja be a közönségnek. a kiállítás két hétig tekinthető meg. /mti/

m

bb 67. az intervizió közvetítése a néprajzi muzeumból

i ol/hné szb hk

1966. január 12.

január 14-től, péntektől négy napra bezárja kapuit a budapesti néprajzi muzeum. ezekben a napokban készülnek fel az intervizió vasárnap délelőtti 10 órától kezdődő, öt országba sugározandó műsorára. a 45 perces programban cseh-szlovákia, lengyelország, az ndk, bulgária és a szovjetunió televízió nézői is áttekintést kapnak a néprajzi muzeum magyar gyűjteményeiről. a műsorban több tárgyat mutatnak be a gyűjtőgető gazdálkodás-, az állattartás-, a kenderfeldolgozás-, a lakáskultúra emlékeiből, a viselet- és a hangszer-gyűjteményből, olyan ritkaságokat, amelyek közül több nem is szerepelt még a kiállításokon. a kulisszákat vasárnap délután és a hétfői szünnapon lebontják, s keddtől ismét várja látogatóit a néprajzi muzeum, ahol jelenleg három érdekes kiállítás a „svéd utazó a 18. századi magyarországon”, „indonézia művészete”, és a „magyar népművészet”, című bemutatató látható. /mti/

bb 68. frank allaun-t és bill gillman-t,

sk szb sr

1966. január 12.

az országos béketanács meghívására hazánkban tartózkodó angol delegáció tagjait szerdán fogadta dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, majd baráti beszélgetésen vettek részt bugár jánosnál, a hazafias népfront országos tanácsa főtárhelyettesénél, a népfront székházában. /mti/

18.15/a

- 38 -

bb 66. készülnek geológusaink a prágai nemzetközi földtani konferenciára és a magyar állami földtani intézet százéves jubileumára

t tz/gk szb ki

1966. január 12.

bár a több mint egy éve lezajlott indiai nemzetközi földtani kongresszusról számolt be, mégis nagyrészt a jelen és a jövő feladatait vázolta dr. fülöp józsef, a földtani intézet igazgatója, a föld- és ásványtani tudományok doktora és dr. pantó gábor c. egyetemi tanár, a magyar tudományos akadémia levelező tagja szerdán délután a magyarhoni földtani társulat előadóiülésén.

a geológusok ma már világszerte az 1968-ban prágában tartandó nemzetközi kongresszusra készülnek, ami azonban feladatot ró a földtan magyar képviselőire is, mert a prágai kongresszus részvevői hazánkban is tanulmányutakat tesznek majd. egy évvel később, 1969-ben pedig a magyar állami földtani intézet ünnepli százéves fennállását, s ez a centenárium egybeesik a magyar állami ötvös loránd geofizikai intézet félévészados jubileumával is. e tudományos eseményekre a magyar geológusok is megkezdtek előkészületeiket, s eközben nagy mértékben támaszkodnak az indiai kongresszus eredményeire.

indiában ugyanis - amint elmondották - sok olyan kérdés került szóba, ami nálunk is a tudósok érdeklődésének középpontjában áll. így a bauxit és a kőolaj geológiája, az ércteleptani és a tektonikai kérdések, a földtani kutatások módszerei, a földtani térképek szerkesztésének problémái, stb. e kérdések vitája - amibe a kongresszuson részt vett öt magyar szakember is tevékenyen bekapcsolódott - termékenyítő hatással volt a magyar és a külföldi kutatásokra egyaránt. ennek keretében születtek magyar sikerek is.

a mediterrán mezozoikummal foglalkozó kongresszusi bizottság például, amelyben dr. fülöp józsef elnökölt, öt éves munkatervében nem egy magyar elgondolást érvényesített. például amikor az egyes országok elkészítik majd ösföldrajzi térképsorozatukat, magyar gondolatok figyelembevételével határozzák meg, hogy a 60-200 millió évvel ezelőtti lezajlott földrajzi változásokat milyen időközönként és milyen módszerrel rögzítik a térképen.

/folyt.köv./

18.32/-- szb

-39-

bb 66. /készülnek geológusaink... 1. folyt./- szb

a magyar kutatók is bizonyára számos külföldi gondolatot hasznosíthatnak azokban a kutatásaikban, amelyeknek eredményeiről az 1968-as és 1969-es földtani seregszemléken számolnak majd be. a centenáriumba akarják kiadni például az ország korszerű földtani térképsorozatát 1:200 000 méretarányban és az iparilag fontos területek részletes földtani térképeit 1:10 000, illetve 1:25 000 léptékben. számot adnak majd kutatásaikról az iparági geológusok is, akik elsősorban a szénhidrogén, a bauxit, a kőszén és más értékes nyersanyagok konkrét feltárásának problémáival foglalkoznak. biztosra vehető, hogy az indiai kongresszus eredményei ezekben a beszámolóknak is szerephez jutnak majd. /mti/

--

bb 69. meghalt Lajtai Lajos

1 fe/sk szb sr

1966. január 12.

Lajtai Lajos, a svédországban élt neves magyar operett-szerző, aki néhány napja érkezett budapestre, szerdán a szállodai szobájában 66 éves korában elhunyt. /mti/

--

bb 70. istállótüz gondatlanságból

vid ká/sk szb ká

1966. január 12.

a somogy megyei karádi buzakalász termelőszövetkezet 100 férőhelyes istájlójában szerdán a reggeli itatáshoz készülődött idős fábrí István éjjeliőr. a befagyott vízcsapot az épületben meggyújtott szalmalánggal akarta felmelegíteni, amitől tüzet fogott az istállóban levő alomszalma és más gyúlékony anyag. az éjjeliőr segélykiáltására odaérkezők azonnal megkezdtek az állatok kimentését a lángok közül. a tűz gyorsan terjedt, s az égő épületből 27 állatot sikerült kimenteni, 11 ló, csikó és hat üsző azonban a lángok martaléka lett. a kihívott kaposvári tűzoltók a tüzet eloltották. a vizsgálat megállapította, hogy a tüzet idős fábrí István éjjeliőr gondatlansága okozta, aki ellen az eljárás megindult. /mti/

--

18.55/e

- 40 -

bb 71. időjárásjelentés

sk-Lm nk

1966. január 12.

a meteorológiai intézet jelenti január 12-én, szerdán este:

hideg idő, hófúvások

várható időjárás csütörtök estig: erősen felhős, hideg idő, sokfelé újabb havazás, hófúvás, élénk, helyenkint erős, viharos északi szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön mínusz 2, mínusz 1 fok között. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 70. számz hír: /istállótüz.../ 1. bek. 4. sorában a szöveg helyesen:

14 ló, 11 csikó és 6 üsző

/mti/

--

- v e g e -

21.10/a

- 41 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1966. január 13.

bb 1. az irodalmi színpad előadásai

i s/gk-lm fm

1966. január 13.

az irodalmi színpad „így történt!?,” címmel mutatja be január 22-én új műsorát. az előadást szendrői ferenc rendezi. a műsort úgy válogatták össze, hogy az ismert szerzőknek azokat a műveit szedték egy csokorba, amelyek a történelem görbe tükrében mutatják meg az emberiség diadalmas vagy tragikus korszakait. január 28-án az irodalmi színpadon vas István-estet rendeznek.

ezt megelőzően január 16-án ady endre költeményeiből ifjúsági matinén hallhatnak majd néhányat az irodalom iránt érdeklődő fiatalok. az irodalmi színpad a mostani tanévben kezdte meg az általános iskolák hetedik és nyolcadik osztályos tanulói számára az irodalmi matinék megrendezését./mti/

-.-

bb 3. Lékelik a középtiszavidéki halastavak vastag jégpáncélját

vid ká/tr-lm hk

1966. január 13.

a tartós, minusz nyolc-tíz fokos hideg hatására befagytak a középtiszavidéki halastavak. az állami gazdaságok mintegy háromezer hold nagyságú tavait és teletőit nyolc-tíz centiméter vastagságú jégpáncél borítja. a tavakban huszonöt vagon áruhalat tárolnak, a teletőkben pedig hatvan vagon tenyészhal vár tavaszi kihelyezésre. a halállomány oxigén pótlására most megkezdték a jég lékelését. a középtiszai állami gazdaság egy-egy taván harminc-negyven, három-négy négyzetméteres léket vágnak. a teletőmedencékben három szellőző vájatot képeznek ki. a kemény hidegben a halastavak vizének oxigén tartalmát olymódon is dúsítják, hogy csákványozással utat nyitnak a halastavakba áramló víznek./mti/

-.-

-i-

Handwritten signature or initials